DECIZIA COMISIEI

din 19 iunie 2013

privind ajutorul de stat nr. SA.30753 (C 34/10) (ex N 140/10)

pe care Franța intenționează să îl pună în aplicare în favoarea societăților de curse

[notificată cu numărul C(2013) 3554]

(Numai textul în limba franceză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/19/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf [1],

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate anterior [2] și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) Prin scrisoarea din 13 aprilie 2010, Franța a notificat Comisiei un proiect de taxă parafiscală pe pariurile hipice online menită să finanțeze o misiune de serviciu public încredințată societăților care organizează curse de cai.

(2) Prin scrisoarea din 17 noiembrie 2010, Comisia a informat Franța cu privire la decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE (denumită în continuare „decizia de inițiere") cu privire la ajutorul în cauză.

(3) Decizia Comisiei de a iniția procedura a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* [3]. Comisia a invitat părțile terțe interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsura în cauză.

(4) Franța și-a prezentat observațiile privind decizia de inițiere la 18 ianuarie 2011.

(5) Comisia a primit mai multe observații din partea unor părți interesate (a se vedea tabelul 1 de mai jos):

Tabelul 1

Părți interesate

Poziție	Entitate	Scurtă descriere	Data
În favoarea măsurii	**Cheval Français**	Societate-mamă pentru cursele de trap	11.2.2011
	France Galop	Societate-mamă pentru cursele de galop și cele cu obstacole	11.2.2011
	Laboratoire des Courses Hippiques	Asociație fără scop lucrativ care desfășoară acțiuni de control antidopaj finanțate integral de societățile-mamă	11.2.2011

[1] Începând cu 1 decembrie 2009, articolele 87 și 88 din Tratatul CE au devenit articolele 107 și, respectiv, 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE"). În ambele cazuri, dispozițiile sunt identice, în esență. În sensul prezentei decizii, trimiterile la articolele 107 și 108 din TFUE trebuie înțelese ca trimiteri la articolele 87 și, respectiv, 88 din Tratatul CE, atunci când este cazul. TFUE a introdus, de asemenea, anumite modificări ale terminologiei, cum ar fi înlocuirea termenului „Comunitate" cu „Uniune", a termenului „piață comună" cu „piață internă" și a termenului „Tribunal de Primă Instanță" cu „Tribunal". Terminologia din TFUE va fi folosită pe întreg cuprinsul prezentei decizii.

[2] JO C 10, 14.1.2011, p. 4.

[3] A se vedea nota nr. 2.

Poziție	Entitate	Scurtă descriere	Data
	Association de Formation et d'Action sociale des Ecuries de courses	Asociație fără scop lucrativ care desfășoară o misiune de formare profesională și de acțiune socială în domeniul curselor hipice finanțată în proporție de 60 % de societățile-mamă.	11.2.2011
	Union Européenne du Trot	Organism care reunește federațiile naționale de trap din 19 țări europene	9.2.2011
	European and Mediterranean Horseracing Federation	Federație formată din 18 autorități din sectorul curselor hipice (dintre care 14 europene) care are scopul de a promova cursele de cai. În cadrul federației, Franța este reprezentată de către France Galop.	14.2.2011
Împotriva măsurii	**European Gaming & Betting Association**	Asociație fără scop lucrativ, instituită în temeiul legislației belgiene, care reunește operatori europeni din sectorul jocurilor de noroc	14.2.2011
	Anonim	NA	14.2.2011

(6) Observațiile părților interesate au fost transmise Franței la 28 februarie 2011. Franța și-a prezentat comentariile cu privire la observațiile părților interesate la 4 aprilie 2011.

(7) La 12 aprilie 2011, Comisia a solicitat informații din partea autorităților franceze.

(8) La 4 mai 2011, a avut loc o reuniune de lucru între serviciile Comisiei și autoritățile franceze.

(9) Prin scrisoarea din 11 mai 2011, Franța a solicitat o prelungire a termenului pentru a răspunde întrebărilor din 12 aprilie 2011, care a fost acordată de Comisie prin scrisoarea din 16 mai 2011. Franța a răspuns întrebărilor respective la 20 iunie 2011.

(10) Au avut loc reuniuni de lucru între serviciile Comisiei și autoritățile franceze la 11 iulie 2011 și la 9 decembrie 2011.

(11) La 14 decembrie 2011, Franța a prezentat un proiect de modificare a notificării sale inițiale.

(12) La 16 decembrie 2011, Comisia a adresat Franței întrebări cu privire la noul sistem prezentat. Autoritățile franceze au răspuns la 1 martie 2012.

(13) La 30 martie 2012 a avut loc o reuniune de lucru între serviciile Comisiei și autoritățile franceze pe baza noului sistem prevăzut de autoritățile franceze.

(14) Ca urmare a unor solicitări de ajustare a noului sistem transmise de către Comisie, autoritățile franceze au furnizat informații suplimentare la 6 decembrie 2012, 21 ianuarie 2013 și 27 februarie 2013.

(15) La 29 aprilie 2013, autoritățile franceze au prezentat în mod oficial Comisiei o modificare a notificării din 13 aprilie 2010 care reia noul sistem discutat cu serviciile Comisiei.

2. DESCRIEREA MĂSURII NOTIFICATE INIȚIAL

2.1. Context: deschiderea către concurență a sectorului jocurilor de noroc

(16) Franța a deschis către concurență sectorul jocurilor de noroc online prin Legea nr. 2010-476 din 12 mai 2010 privind deschiderea către concurență și reglementarea sectorului jocurilor de noroc online (denumită în continuare „legea din 12 mai 2010").

(17) Legea din 12 mai 2010 răspunde obiectivului de a pune capăt ofertei ilegale de jocuri de noroc care ia amploare pe internet. Sunt deschise către concurență trei tipuri de jocuri, selectate datorită popularității acestora în rândul jucătorilor și pericolului mai mic în ceea ce privește dependența: pariurile hipice, pariurile sportive și jocurile de poker online.

(18) Operatorii de jocuri sau de pariuri online trebuie să dețină o autorizație, eliberată pe o perioadă de cinci ani și în anumite condiții de către autoritatea de reglementare a jocurilor online (ARJEL), o autoritate administrativă independentă înființată prin legea din 12 mai 2010.

(19) Ca urmare a deschiderii jocurilor online către concurență, la 24 noiembrie 2010, Comisia a încheiat ([4]) procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiată împotriva Franței. Procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ([5]) a fost lansată în 2006 deoarece Comisia a considerat că piedicile puse de Franța serviciilor furnizate de operatorii străini erau disproporționate. În contextul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, Comisia a emis un aviz motivat în 2007 ([6]).

([4]) A se vedea, în special, IP/10/1597.
([5]) A se vedea, în special, IP/06/1362.
([6]) A se vedea, în special, IP/07/909.

(20) Înainte de deschiderea către concurență, monopolul asupra pariurilor hipice efectuate în afara hipodromurilor era deținut de PMU (Pari mutuel urbain), care este un grup de interes economic ([7]) constituit din 2 societăți-mamă de curse de cai ([8]) și 49 de societăți de curse din provincie (denumite în continuare în mod colectiv „societățile de curse"), atât pentru pariurile online efectuate pe internet, cât și pentru pariurile offline efectuate în rețeaua de vânzări a PMU sau pentru pariurile efectuate pe hipodromuri.

(21) La momentul notificării din 2010, mizele pariurilor hipice încasate de PMU, primul operator de pariuri mutuale din Europa și al doilea din lume, se ridicau la 9 342 milioane EUR. În 2010, PMU a realizat 8,5 % ([9]) din cifra sa de afaceri online. Venitul net obținut este vărsat integral societăților de curse, și anume, 790,9 milioane EUR în 2010 ([10]). Acesta servește la finanțarea a 80 % din filiera ecvină (creștere, centre de antrenament, centre ecvestre etc.), care oferă locuri de muncă pentru aproximativ 74 000 de persoane și este prezentă în toate regiunile, cu un total de 250 de hipodromuri.

2.2. **Obiectivul măsurii notificate inițial**

(22) Ținând cont de importanța PMU pentru finanțarea filierei ecvine, autoritățile franceze se temeau că viabilitatea filierei ar fi amenințată dacă deschiderea către concurență a jocurilor de noroc online ar avea drept rezultat o scădere semnificativă a veniturilor PMU, care ar putea avea ca origine:

— concurența din partea celorlalți operatori abilitați să ofere pariuri hipice online;

— faptul că, în temeiul legalizării pariurilor sportive online, unii participanți la pariurile pe curse hipice s-ar putea reorienta către pariurile sportive, ceea ce ar modifica structura pieței.

(23) Prin urmare, Franța a hotărât să introducă o taxă parafiscală pe pariurile hipice online în beneficiul filierei ecvine cu scopul de a evita eventuala destabilizare economică a acesteia prin deschiderea către concurență și consecințele nefaste care ar putea să rezulte din aceasta. Potrivit autorităților franceze, taxa parafiscală pe pariurile hipice online ar finanța un serviciu de interes economic general (denumit în continuare „SIEG") încredințat societăților de curse (a se vedea capitolul 2.3).

(24) Veniturile provenite din taxa care ar fi aplicată tuturor mizelor depuse pentru pariurile hipice online, inclusiv cele efectuate pe site-ul PMU, ar fi vărsate integral societăților-mamă de curse (proporțional cu sumele mizate pe fiecare specialitate, și anume, trap, galop și obstacole), care ar împărți ulterior sumele corespunzătoare între diferiții beneficiari ([11]). Veniturile s-ar adăuga la finanțarea provenită din vânzările de pariuri realizate în rețeaua fizică a PMU (denumite în continuare „pariuri offline"). Pe baza datelor financiare pentru anul 2010, s-a estimat că taxa ar putea aduce venituri de aproximativ 64 de milioane EUR.

(25) Nivelul taxei propus pentru anul 2010 era de 8 % din mizele depuse pentru pariurile hipice online, calculat pe baza datelor financiare din anul 2008 și corespundea raportului dintre costul obligațiilor de serviciu public și suma tuturor mizelor depuse pentru pariurile hipice online și offline. În consecință, rata de prelevare avea scopul de a impune operatorului PMU și celorlalți operatori de pariuri hipice o sarcină identică de finanțare a activităților de serviciu public. Nivelul taxei putea fi revizuit în funcție de evoluția costurilor obligațiilor de serviciu public și a mizelor depuse pentru pariurile hipice, respectând, în mod normal, următoarea formulă:

$$\text{Nivelul taxei} = \frac{\text{costul obligațiilor de serviciu public (anul N} - 2\ ([12]))}{\text{mizele depuse pentru pariurile hipice (anul N} - 2)}$$

([7]) Un grup economic este o structură transparentă care nu are capital social și care este fondată de membrii săi pentru a realiza în comun unele dintre activitățile acestora.

([8]) Pentru fiecare dintre specialitățile în cadrul cărora se organizează cursele (trap, galop și obstacole), ministrul responsabil cu agricultura autorizează o societate de curse ca societate-mamă pentru cursele de cai: este vorba despre Cheval Français pentru cursele de trap și France Galop pentru cursele de galop și cele cu obstacole. Aceste societăți-mamă joacă un rol central în organizarea curselor din cadrul specialităților lor pentru care sunt efectuate pariuri.

([9]) 5,8 % în 2008 și 7,2 % în 2009.

([10]) 736,4 milioane EUR în 2008, 731,4 milioane EUR în 2009.

([11]) Societățile-mamă de curse ar asigura repartizarea veniturilor provenite din taxă între diferiții beneficiari: societăți de curse (inclusiv societățile-mamă), Federația națională a curselor de cai din Franța (*Fédération nationale des courses françaises*), Laboratorul pentru cursele hipice (*Laboratoire des courses hippiques*), Grupul tehnic al hipodromurilor pariziene (*Groupement technique des hippodromes parisiens*), Asociația de formare și de acțiune socială a hergheliilor cu cai de curse (*Association de formation et d'action sociales des écuries de courses*) și federațiile regionale.

([12]) Referința ar fi anul N-2 din motive de disponibilitate a datelor financiare necesare pentru calcularea nivelului taxei.

Notificarea prevedea, cu toate acestea, că nivelul taxei ar trebui să rămână în intervalul [7 % – 9 %]. Conform formulei de mai sus, ar rezulta un nivel de 8 % pentru anul 2012 pe baza datelor financiare din anul 2010 (a se vedea considerentul 113).

(26) Trebuie notat că, pe lângă veniturile provenite din pariurile colectate în rețeaua fizică a PMU și din taxa parafiscală, societățile de curse beneficiază, de asemenea, de venituri generate de activitățile de pariuri sportive și de poker online pentru care PMU a primit, de asemenea, autorizare ca urmare a deschiderii către concurență a jocurilor de noroc online.

(27) În momentul notificării măsurii, era prevăzut ca taxa parafiscală pe pariurile hipice online să se adauge la fiscalitatea de drept comun care afectează totalitatea pariurilor hipice offline și online. Codul fiscal general prevedea, într-adevăr, că operatorii de pariuri hipice trebuiau să achite o taxă de 5,7 % din mizele depuse ([13]).

2.3. **Misiunea de serviciu public a societăților de curse**

(28) Potrivit notificării autorităților franceze, societățile de curse ar asigura o misiune de serviciu public care ar cuprinde următoarele elemente:

— ameliorarea speciei ecvine;

— promovarea creșterii cailor;

— organizarea de cursuri în ceea ce privește cursele și creșterea cailor;

— dezvoltarea rurală.

(29) Misiunea încredințată în general societăților de curse ar acorda un rol deosebit societăților-mamă de curse, care joacă un rol principal în organizarea curselor și în întreaga filieră ecvină ([14]). Cheval Français și France Galop au responsabilități cheie, în special, în domeniile următoare:

— elaborarea și respectarea codurilor curselor;

— organizarea curselor;

— condiții de atribuire și de repartizare a recompenselor;

— reglementarea curselor și a filierei;

— echipamente necesare pentru organizarea curselor;

— selectarea cailor;

— formare profesională.

(30) Executarea misiunii de serviciu public care ar fi încredințată societăților de curse ar fi realizată în practică prin intermediul următoarelor activități:

— distribuirea unor prime și alocații crescătorilor de cai, proprietarilor și jocheilor pentru caii înscriși în curse de către societățile de curse;

— organizarea curselor de către societățile de curse, inclusiv întreținerea și construcția de hipodromuri;

— controlul antidopaj în cursele hipice de către laboratorul anti-doping pentru cursele hipice (LCH);

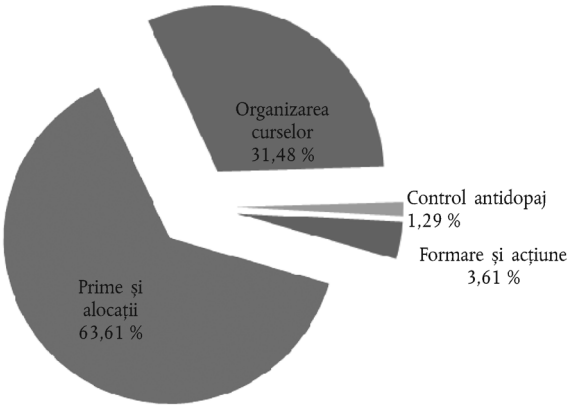
— activități de formare asigurate de asociația de formare și de acțiune socială a societăților de curse (AFASEC) care acoperă toate meseriile din domeniul curselor de cai (jocheu, driver, antrenor etc.).

(31) Costul net total al misiunii de serviciu public s-ar ridica la aproximativ 747 de milioane EUR în 2010 ([15]) (a se vedea considerentul 113). Graficul de mai jos descrie ponderea (în ceea ce privește costurile) a activităților menționate mai sus în costul total.

([13]) Articolul 302a ZG din Codul fiscal general.
([14]) Decretul nr. 2010-1314 din 2 noiembrie 2010 privind obligațiile de serviciu public care le revin societăților de curse de cai și modalitățile de intervenție a societăților-mamă.
([15]) Corespunzând unor costuri totale de 775 de milioane EUR și unor venituri de 28 de milioane EUR.

Figura 1

Repartizarea costurilor misiunii de serviciu public (cifre 2010)

(32) Partea cea mai importantă a costurilor de serviciu public care figurează în notificare (a se vedea figura 1) corespundea, în 2010, primelor și alocațiilor plătite crescătorilor de cai, proprietarilor și jocheilor (493 de milioane EUR reprezentând aproximativ 63,6 % din costurile totale). Locul al doilea în ceea ce privește importanța costurilor era ocupat de costurile de organizare a curselor (244 de milioane EUR, reprezentând aproximativ 31,48 % din costurile totale).

(33) Costul total al misiunii de serviciu public descrise de Franța în notificare ar fi finanțat integral din veniturile societăților de curse obținute din pariurile online efectuate pe internet de către PMU, din pariurile offline efectuate în rețeaua de vânzare a PMU, din pariurile realizate în hipodromuri și din alte resurse proprii ale societăților de curse (cum ar fi taxele de intrare în hipodromuri).

3. MOTIVELE INIȚIERII PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE

(34) Comisia a considerat că sunt reunite toate elementele constitutive ale noțiunii de ajutor de stat. După ce a analizat posibilitățile oferite de normele în vigoare, Comisia nu a identificat nicio cale clară care să permită asigurarea compatibilității măsurii notificate cu piața internă.

(35) În special, Comisia a exprimat îndoieli serioase cu privire la calificarea drept SIEG invocată de Franța pentru misiunea încredințată societăților de curse și, în consecință, cu privire la posibilitatea de a asimila măsura de ajutor prevăzută unei compensații de serviciu public și de a întemeia compatibilitatea acesteia pe articolul 106 alineatul (2) din TFUE și pe Cadrul comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public ([16]).

(36) De asemenea, în urma examinării preliminare efectuate de Comisie, nu se întrevedea în mod clar nicio cale de considerare a măsurii ca fiind compatibilă. De fapt, având în vedere informațiile de care dispunea Comisia, ajutorul prevăzut nu părea să respecte nici condițiile generale de compatibilitate enunțate la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, nici condițiile speciale enunțate de instrumente precum orientările privind ajutoarele de stat regionale ([17]) sau orientările agricole ([18]).

(37) În plus, având în vedere legătura strânsă dintre măsura de ajutor și perceperea taxei parafiscale, trebuia să fie asigurată, de asemenea, conformitatea taxei cu alte principii din tratat, iar Comisia avea în continuare îndoieli cu privire la compatibilitatea taxei parafiscale cu principiul liberei prestări a serviciilor enunțat la articolul 56 din TFUE și cu principiul nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE.

4. MĂSURI TRANZITORII

(38) În așteptarea deciziei Comisiei, Franța a adoptat o măsură tranzitorie, la 20 octombrie 2010, prin care percepe taxa de 8 % pe pariurile hipice online, cu efect retroactiv de la

([16]) Autoritățile franceze au notificat măsura în temeiul Cadrului comunitar pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public, JO C 297, 29.11.2005.

([17]) Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, JO C 54, 4.3.2006.

([18]) Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013, JO C 319, 27.12.2006.

3 august 2010. Cu toate acestea, veniturile provenite din taxă nu sunt acordate societăților de curse, ci intră în bugetul general al statului francez.

(39) În paralel cu instituirea măsurii tranzitorii, Franța a redus fiscalitatea de drept comun pentru toate pariurile hipice, offline și online. Nivelul taxei s-a micșorat de la 5,7 % la 4,6 % din mize.

5. OBSERVAȚII ALE AUTORITĂȚILOR FRANCEZE

(40) Prin scrisoarea din 18 ianuarie 2011, autoritățile franceze și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

5.1. Observații privind existența unui ajutor de stat

(41) Autoritățile franceze nu contestă calificarea drept ajutor de stat, care este în conformitate cu notificarea acestora, însă ridică întrebări în legătură cu următoarele aspecte:

5.1.1. *Existența unui avantaj în favoarea societăților de curse*

(42) Autoritățile franceze se îndoiesc că măsura poate acorda un avantaj societăților de curse în raport cu situația anterioară deschiderii către concurență a pieței pariurilor hipice online. Măsura ar corespunde, de fapt, doar unei adaptări necesare la situația nouă în care nu mai există un unic operator de jocuri, ci mai mulți. Sarcina care, anterior, îi revenea operatorului PMU ar fi, pur și simplu, împărțită tuturor operatorilor. De asemenea, autoritățile franceze consideră că măsura nu ar putea acorda niciun avantaj operatorului PMU, deoarece acesta ar vărsa toate veniturile provenite din taxă societăților de curse.

5.1.2. *Impactul asupra concurenței și afectarea schimburilor comerciale*

(43) Autoritățile franceze consideră că nu există nicio denaturare potențială a concurenței pe piața pariurilor hipice online, întrucât taxa se aplică uniform tuturor operatorilor de pariuri hipice online și, de asemenea, nu există o denaturare a concurenței nici la nivelul organizării curselor, întrucât societățile de curse nu sunt în concurență, ci colaborează între ele la nivel european și chiar mondial (de exemplu, calendarul curselor este optimizat pentru a evita suprapunerile).

5.2. Observații privind calificarea drept SIEG a activităților societăților de curse

(44) Autoritățile franceze au insistat cu privire la marja de apreciere a statelor membre în definirea și organizarea SIEG.

(45) Potrivit acestora, Curtea de Justiție a considerat în mai multe rânduri că, atunci când statele membre stabilesc serviciile de interes economic general pe care le încredințează anumitor întreprinderi, acestea pot „să țină cont de obiective proprii politicii lor naționale” ([19]).

([19]) A se vedea Hotărârea din 21 septembrie 1999, Albany, C-67/96, Rec., p. I-5751.

(46) Autoritățile franceze consideră că organizarea curselor de către societățile de curse contribuie într-adevăr la un SIEG privind ameliorarea speciei ecvine, promovarea creșterii cailor, organizarea de cursuri de formare în sectorul curselor de cai și al creșterii cailor și dezvoltarea rurală.

(47) Potrivit acestora, legiuitorul francez ar fi dorit să clarifice existența unei misiuni de serviciu public la care contribuie societățile de curse ca urmare a legii din 12 mai 2010. Printre obiectivele principale ale politicii statului în materie de jocuri de noroc, menționate în articolul 3 din lege, figurează „dezvoltarea echilibrată și echitabilă a diferitelor tipuri de jocuri în scopul de a evita destabilizarea economică a filierelor în cauză”. Articolul 65 arată că „societățile de curse participă, în special prin organizarea curselor de cai, la serviciul public de ameliorare a speciei ecvine și de promovare a creșterii cailor, la organizarea de cursuri de formare în sectorul curselor de cai și al creșterii cailor, precum și la dezvoltarea rurală”.

(48) Misiunea ar răspunde exigențelor comunitare în materie de SIEG, deoarece aceasta ar fi generală și obligatorie, conferită printr-o decizie a unei autorități publice cu un caracter specific în raport cu activitățile unei întreprinderi private obișnuite.

(49) Dimensiunea de interes general a ameliorării rasei cabaline ar fi fost recunoscută de către Comisie, în special prin intermediul:

— Directivei privind schimburile de cai pentru concursuri ([20]), care ar recunoaște interesul „de a asigura o dezvoltare rațională a producției de ecvidee” și de a favoriza „menținerea, promovarea și ameliorarea creșterii cailor”.

— poziției adoptate în cauza Ladbroke/Comisia ([21]), în care Comisia a considerat că „contribuția la dezvoltarea și la o mai bună eficacitate a sectorului pariurilor mutuale și, mai ales, la ameliorarea rasei cabaline ar constitui un obiectiv legitim și ar fi în conformitate cu interesul Comunității”.

(50) De asemenea, autoritățile franceze au insistat asupra importanței filierei ecvine ca vector al dezvoltării rurale, în special prin cele 250 de hipodromuri, precum și pentru menținerea unui anumit patrimoniu cultural.

(51) În sfârșit, autoritățile franceze au subliniat că existența unui astfel de SIEG ar fi fost constatată de Consiliul de Stat în avizul acestuia din 26 noiembrie 2009 ([22]), care se referă atât la obiectivele reținute în directiva menționată anterior, cât și la obiective de interes general, cum ar fi promovarea creșterii cailor și dezvoltarea rurală.

([20]) Directiva 90/428/CEE a Consiliului din 26 iunie 1990 privind schimburile de cai pentru concursuri.

([21]) A se vedea Hotărârea din 27 ianuarie 1998, Ladbroke/Comisia, T-67/94, Rec., p. II-1, punctul 143.

([22]) Consiliul de Stat nr. 383.270 – ședința de joi, 26 noiembrie 2009.

(52) În plus, Consiliul de Stat ar fi considerat că promovarea creșterii cailor este în strânsă legătură cu amenajarea teritoriului și cu dezvoltarea rurală, care, de asemenea, ar putea fi considerate drept obiective de interes general. Cursele de cai ar contribui la aceste obiective, în special datorită numărului important de hipodromuri din Franța.

5.3. **Observații privind compatibilitatea măsurii în temeiul articolului 106 alineatul (2) din TFUE**

(53) Autoritățile franceze au considerat că sunt îndeplinite condițiile de compatibilitate în temeiul articolului 106 alineatul (2) din TFUE.

(54) Autoritățile franceze consideră, în special, că compensația pentru executarea misiunii publice este necesară (de exemplu, premiile obținute în curse ar constitui salariile jocheilor) și proporțională. Nivelul taxei aplicate societăților de curse ar fi, într-adevăr, determinat în mod exact pe baza costului total al obligațiilor de serviciu public și a valorii totale a mizelor pentru pariurile hipice, ceea ce ar trebui să evite orice supracompensare. În plus, notificarea prevede un mecanism de control al supracompensării.

5.4. **Observații privind compatibilitatea măsurii cu principiul liberei circulații a serviciilor**

(55) Autoritățile franceze au subliniat că taxa parafiscală nu conține elemente discriminatorii, întrucât acesta se aplică:

— în primul rând, societăților de curse, în special, celor care constituie PMU, operatorul de pariuri agreat. Cu toate acestea, societățile respective nu obțin niciun avantaj în raport cu alți operatori, nici pe plan financiar, nici pe plan concurențial, întrucât veniturile provenite din taxă ar servi exclusiv pentru finanțarea misiunii de serviciu public care le este încredințată de către autoritățile franceze și care nu face nicio distincție în funcție de naționalitatea participanților la curse.

— în ultimul rând, în mod indirect, tuturor operatorilor de pariuri agreați, indiferent dacă aceștia sunt naționali sau străini. În fapt, toți ar beneficia de externalitățile pozitive ale unei organizări de curse de o calitate ridicată și extrem de atractive.

6. **OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE**

(56) Comisia a primit observații din partea a 8 părți interesate. Dintre acestea, 5 erau asociații, 2 erau societățile-mamă de curse, iar una a dorit să rămână anonimă (a se vedea considerentul 5).

6.1. **Observațiile părților interesate în sprijinul măsurii notificate**

(57) Șase dintre părțile interesate erau în favoarea măsurii notificate. Între acestea se numără cele două societăți-mamă de curse care sunt beneficiari importanți ai măsurii. Principalele argumente ale părților interesate în favoarea măsurii notificate sunt următoarele:

6.1.1. *Importanța măsurii pentru viitorul curselor hipice*

(58) Anumite părți interesate au explicat că în întreaga Europă cursele de cai ar fi finanțate din venituri care provin din pariuri, prin urmare, acestea ar fi total dependente de astfel de venituri.

(59) În consecință, ar exista o corelație între numărul de angajați direcți în sectorul curselor hipice și veniturile generate de pariurile hipice care sunt redirecționate către sectorul respectiv. O scădere a veniturilor ar avea repercusiuni asupra industriei creșterii cailor și nu ar permite curselor hipice să asigure misiunea de ameliorare a speciei ecvine și promovarea creșterii cailor.

(60) În plus, se susține că sectorul curselor de cai ar constitui un mare atu pentru Europa, iar cele 250 de hipodromuri din Franța ar juca un rol social foarte important ca urmare a atașamentului francezilor față de tradiția curselor hipice și, de asemenea, pentru că acestea ar fi situate, de cele mai multe ori, în regiunile defavorizate ale Franței.

(61) De asemenea, ar fi important să se protejeze sistemul de pariuri mutuale care ar aduce cele mai mari garanții de transparență și de integritate și care ar avea drept scop garantarea unui câștig echitabil în favoarea sportului.

6.1.2. *Existența unui ajutor de stat*

(62) Unele părți interesate au susținut că măsura notificată nu constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE din motivele următoare:

(63) Măsura nu ar conferi niciun avantaj economic societăților de curse beneficiare: venitul provenit din taxa aplicată, corespunzând unui procent de 8 % din mizele depuse pentru pariurile hipice online, ar fi cu mult inferior costurilor pe care le reprezintă, pentru societățile-mamă de curse, punerea în aplicare a obligațiilor de serviciu public ([23]).

(64) În plus, măsura nu ar afecta schimburile comerciale și nu ar denatura, nici nu ar fi susceptibilă să denatureze concurența, întrucât nu ar exista o piață a curselor hipice propriu-zisă care să poată face obiectul unei astfel de denaturări a concurenței, ci doar o piață a pariurilor hipice.

(65) Chiar dacă Comisia ar considera că există o piață a curselor hipice, societățile de curse care beneficiază de măsură nu ar fi în concurență cu societățile de curse din celelalte state membre, întrucât societățile de curse își coordonează activitățile la nivel european și chiar mondial pentru a evita o astfel de concurență, organizând, de exemplu, cursele la date diferite.

(66) Pe de altă parte, în cazul în care Comisia și-ar extinde analiza la piața pariurilor hipice, întrucât măsura nu este discriminatorie în rândul operatorilor de pariuri, aceasta nu va putea nici să creeze denaturări ale pieței respective.

([23]) Astfel cum sunt definite în legea din 1891 și în Decretul nr. 2010-1314 din 2 noiembrie 2010.

(67) În sfârșit, unele părți interesate au afirmat, de asemenea, că activitatea societăților de curse este locală prin natura sa, prin urmare, aceasta nu ar putea afecta schimburile comerciale între statele membre.

6.1.3. *Definirea SIEG*

(68) Unele părți interesate au insistat asupra marjei de apreciere a statelor membre în definirea și organizarea SIEG.

(69) Acestea au explicat, de asemenea, că definirea drept SIEG a activităților societăților de curse ar fi justificată de dimensiunea istorică, culturală și economică a filierei ecvine franceze. Organizarea curselor ar corespunde unor motive legate de ordinea publică și opțiunii de a menține un patrimoniu cultural, genetic și unele meșteșuguri specifice într-o logică de amenajare a teritoriului. În sfârșit, organizarea curselor ar avea, de asemenea, o dimensiune sportivă.

(70) Unele părți interesate au afirmat, de asemenea, că cursele hipice constituie o activitate structural deficitară care s-ar sprijini, pentru a exista, pe o participare nerambursabilă a proprietarilor, precum și pe o rețea de 6 000 de voluntari. Prin urmare, cursele hipice nu ar putea fi oferite în mod satisfăcător de către piață și, din acest motiv, calificarea drept SIEG a activităților societăților de curse ar fi justificată.

6.1.4. *Compatibilitate în temeiul articolului 106 alineatul (2) din TFUE*

(71) Unele părți interesate au susținut că, în cazul în care s-ar considera că măsura constituie un ajutor de stat, aceasta ar fi compatibilă din perspectiva normelor care reglementează finanțarea SIEG.

(72) În fapt, toate veniturile societăților-mamă de curse ar fi destinate executării unor misiuni de serviciu public structural deficitare și orice supracompensare susceptibilă a alimenta activități concurențiale ar fi exclusă de la sine. De altfel, suma colectată prin intermediul taxei ar fi relativ marginală în raport cu valoarea totală a sarcinilor asumate de societățile de curse pentru punerea în aplicare a SIEG care le-ar fi încredințat.

6.1.5. *Compatibilitate în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE*

(73) Unele părți interesate au subliniat că misiunile încredințate societăților de curse servesc la susținerea și dezvoltarea creșterii cailor, care ar constitui un sector de activitate economică în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(74) În absența unui sector ecvin viabil pe termen lung, cursele hipice nu ar putea să aibă loc. Prin urmare, s-ar stabili o legătură directă între taxă și organizarea curselor hipice. De asemenea, potrivit respectivelor părți interesate, într-o abordare întemeiată pe articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ar fi posibil să se valideze finanțarea printr-o taxă parafiscală a unor activități de interes comun pentru un sector, în măsura în care toate costurile societăților de curse ar contribui la organizarea curselor și ar aduce, astfel, beneficii tuturor operatorilor de pariuri hipice. Într-o astfel de abordare, ar trebui să fie luate în considerare toate costurile societăților de curse, ceea ce ar justifica nivelul de 8 % propus de autoritățile franceze pentru măsura notificată, precum și modalitățile prevăzute de revizuire a nivelului.

6.1.6. *Compatibilitatea taxei cu principiul liberei prestări a serviciilor*

(75) Taxa care ar fi impusă în mod nediscrimatoriu tuturor operatorilor de pariuri hipice online, inclusiv PMU, nu ar putea, în niciun caz, să aducă atingere principiului liberei prestări a serviciilor în sensul articolului 56 din TFUE sau principiului nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE.

6.2. **Observații ale părților interesate care se opun măsurii notificate**

(76) Două dintre părțile interesate s-au opus măsurii, printre ele o asociație și o entitate care a dorit să rămână anonimă. Principalele argumente ale părților interesate împotriva măsurii notificate sunt următoarele:

6.2.1. *Existența unui ajutor de stat*

(77) Părțile interesate au subliniat că în caietul de sarcini, anexă la Decretul nr. 2010-1314 din 2 noiembrie 2010 privind obligațiile de serviciu public care le revin societăților de curse și modalitățile de intervenție a societăților-mamă de curse, se menționează că societățile de curse trebuie să garanteze că toate cursele organizate în Franța au același nivel de atractivitate ca și cele organizate în celelalte state membre. Această dispoziție ar confirma impactul măsurii asupra schimburilor comerciale între statele membre și posibilitatea unei denaturări a concurenței la acest nivel.

(78) Întrucât PMU este un grup de interes economic (GIE), acesta nu ar fi decât expresia societăților de curse care ar fi, în același timp, operatoare de pariuri și organizatoare de curse hipice. Distincția între cele două activități ar fi artificială. În consecință, taxa aplicată ar avea rolul de a obliga operatorii de pariuri online să își finanțeze concurentul, ceea ce ar constitui o denaturare evidentă a concurenței între operatorii de pariuri hipice.

6.2.2. *Eroare vădită de apreciere în ceea ce privește noul SIEG*

(79) Potrivit părților interesate, autoritățile franceze au comis o eroare vădită calificând activitățile societăților de curse drept SIEG.

(80) În special, nu a existat nicio dezbatere națională prealabilă creării acestui SIEG, nici vreo justificare specială a Consiliului de Stat cu privire la necesitatea unei astfel de creări.

(81) Dimpotrivă, în trecut, Consiliul de Stat a concluzionat în mod oficial, în mai multe rânduri, că organizarea curselor nu era un SIEG ([24]) și, în general, de mai bine de un secol, Franța a optat pentru o arhitectură a sectorului curselor hipice fără nicio dimensiune de serviciu public.

(82) Potrivit părților interesate, deschiderea pieței jocurilor online avea scopul de a completa o politică comercială expansionistă a PMU destul de contradictorie cu noțiunea de interes general și de serviciu public, permițându-i, în special, să își diversifice activitățile către pariurile sportive și pokerul online.

6.2.3. *Necesitatea măsurii*

(83) Părțile interesate au exprimat îndoieli în ceea ce privește riscul, evocat de autoritățile franceze pentru a justifica măsura, unei scăderi a veniturilor PMU care ar putea fi cauzată fie de concurența celorlalți operatori de pariuri hipice, fie de o canibalizare a pariurilor hipice de către pariurile sportive.

(84) Acestea consideră că, de fapt, un astfel de risc nu este semnificativ deoarece:

— În 2010, cifra de afaceri pe internet a PMU a crescut cu 39 % global și cu 10 % pentru pariurile hipice online. Datorită deschiderii către concurență, PMU a putut să se angajeze în activități de poker online și de pariuri sportive, extinzându-și astfel baza de clienți. Profitul acestuia a crescut cu 18 % în 2010.

— Potrivit Autorității de Concurență din Franța, PMU ar domina piața pariurilor hipice online cu 85 % din cota de piață și ar avea o poziție clar dominantă dacă se include monopolul pariurilor offline. De asemenea, PMU ar fi lider dacă se iau în considerare pariurile sportive cu o cotă de piață între 40 % și 55 %.

— Pariurile sportive și pariurile hipice nu sunt substituibile între ele, întrucât experiența necesară, categoriile de vârstă și de venituri ale jucătorilor, precum și oferta de pariuri a operatorilor ar fi foarte diferite.

(85) În plus, necesitatea măsurii nu ar fi dovedită deoarece monopolul PMU asupra pariurilor offline i-ar permite:

— să ofere pariorilor o cotă de redistribuire a mizelor, din câștigurile jucătorilor, mai ridicată decât ceea ce pot face operatorii de pariuri online;

— să profite de rețeaua sa de 10 000 de puncte de vânzare și de veniturile generate de rețea pentru a-și finanța și promova activitățile online.

6.2.4. *Nivelul taxei parafiscale și calcularea cheltuielilor care trebuie finanțate*

(86) Părțile interesate au susținut că, în măsura în care autoritățile franceze nu au prezentat un buget clar al cheltuielilor care trebuie finanțate, taxa aplicată nu vizează acoperirea costurilor misiunii de serviciu public. În plus, taxa ar finanța activități care nu ar aduce beneficii directe organizatorilor de pariuri hipice online.

(87) Chiar dacă instituirea unei astfel de taxe ar putea fi justificată, cota de 8 % propusă de autoritățile franceze ar fi disproporționată în comparație cu dreptul la pariuri plătit de către operatorii de pariuri sportive federațiilor sportive, care este de ordinul a 1 % din mize.

6.2.5. *Discriminarea fondată pe originea cailor*

(88) Unele părți interesate au subliniat că, dintre primele și alocațiile distribuite de PMU, anumite prime acordate crescătorilor ar fi rezervate unor cai născuți în Franța. O astfel de situație ar încălca principiul nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE.

6.2.6. *Măsuri suplimentare*

(89) O parte interesată a evocat alte măsuri de care ar beneficia PMU:

— Măsura tranzitorie de aplicare a taxei de 8 % pe mizele pariurilor online, combinată cu reducerea nivelului taxei pe totalitatea pariurilor hipice offline și online, ar avantaja PMU și ar constitui o eludare a efectelor deciziei de inițiere luate de Comisie. Într-adevăr, în timp ce operatorii online, inclusiv PMU pentru activitățile sale online, achită taxa de 8 %, PMU nu face același lucru pentru activitățile sale offline. În plus, PMU beneficiază mai mult decât ceilalți operatori de reducerea cu 1,1 % a nivelului taxei datorită volumului activității sale de organizare a pariurilor offline.

— PMU și societățile de curse ar fi scutite de impozitele pe profit.

— Autoritatea de Concurență din Franța ar fi identificat mai multe practici ale PMU care ar putea evidenția un abuz de poziție dominantă ([25]). Printre altele, ar fi vorba despre utilizarea de către PMU a aceleiași

([24]) De exemplu: Consiliul de Stat, statuând cu privire la litigiul nr. 141204, 9 februarie 1979: „Atât din dispozițiile legii din 2 iunie 1891, cât și din reglementările aplicabile pariurilor mutuale reiese că, având sarcina de a organiza cursele și pariurile mutuale, societățile de curse nu sunt învestite cu o misiune de serviciu public și au caracterul unor persoane juridice de drept privat supuse controlului autorității publice."

([25]) Avizul din 20 ianuarie 2011 al Autorității de Concurență din Franța privind sectorul jocurilor de noroc online.

mărci (marca PMU) pentru activitățile sale de monopol și pentru activitățile concurențiale, utilizarea anumitor nume generice (tripletă, trio etc.) pentru a identifica anumite tipuri de pariuri, precum și lansarea cartei PMU care permite colectarea de date privind clienții pariurilor offline. Datele ar putea fi utilizate ulterior pentru a atrage clienți pentru pariurile online.

(90) Trebuie notat că prezenta decizie nu se referă decât la compatibilitatea măsurii notificate de către Franța în favoarea societăților de curse. Aceasta nu aduce atingere în niciun fel unei viitoare poziții a Comisiei cu privire la obiecțiile suplimentare indicate la considerentul 89 de mai sus.

7. COMENTARIILE FRANȚEI CU PRIVIRE LA OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE

(91) Franța a transmis comentariile sale cu privire la observațiile părților interesate la 4 aprilie 2011. În comentariile acestora, autoritățile franceze fac trimitere, în esență, la observațiile pe care le-au prezentat la 18 ianuarie 2011.

(92) Autoritățile franceze au insistat, de asemenea, asupra următoarelor aspecte:

— PMU ar fi pierdut aproximativ 15 % din cota sa de piață online în 2010, ceea ce dovedește caracterul real al riscului unei pierderi a veniturilor pentru filiera hipică;

— avizul Autorității de Concurență nu ar avea nicio legătură cu cazul în curs;

— politica Franței în materie de jocuri de noroc ar urmări, în principal, obiective de ordin social și public și nu obiective economice sau comerciale.

8. MODIFICAREA NOTIFICĂRII DE CĂTRE FRANȚA

(93) La 29 aprilie 2013, autoritățile franceze au transmis Comisiei o modificare a notificării lor inițiale. Autoritățile franceze au prevăzut că sistemul introdus de notificarea modificată ar putea fi pus în aplicare începând cu 1 ianuarie 2014, sub rezerva unei autorizări prealabile de către Comisie.

(94) De asemenea, autoritățile franceze s-au angajat să furnizeze Comisiei un raport cu privire la punerea în aplicare a noilor măsuri în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a acestora, prevăzută pentru 1 ianuarie 2014.

8.1. Descrierea noului sistem

(95) Autoritățile franceze nu mai prezintă măsura de finanțare a curselor hipice ca fiind compensarea unui serviciu public încredințat societăților de curse. În consecință, notificarea modificată face ca îndoielile exprimate de Comisie cu privire la calificarea drept SIEG a activităților societăților de curse, precum și la posibilitatea de a autoriza măsura în temeiul articolului 106 alineatul (2) din TFUE, să devină lipsite de obiect.

(96) Noul sistem este prezentat ca un ajutor pentru un sector economic, în speță filiera ecvină, stabilit pe baza interesului comun pe care PMU și operatorii concurenți de pariuri hipice online îl au pentru organizarea curselor hipice pentru care sunt realizate pariurile.

(97) În consecință, nivelul taxei care trebuie aplicată tuturor operatorilor de pariuri hipice online este calculat ținând cont numai de compensarea costurilor legate de organizarea curselor care aduc beneficii, în egală măsură, tuturor operatorilor de pariuri hipice online (denumite în continuare „costuri de interes comun”).

(98) În raport cu măsura prevăzută în notificarea inițială, noul sistem diminuează nivelul costurilor care trebuie finanțate de veniturile generate de taxa parafiscală. Într-adevăr, autoritățile franceze au calculat că nivelul taxei ar fi de maximum 5,6 % (calculat pentru anul 2012 pe baza datelor financiare din anul 2010), în timp ce acesta s-ar fi putut ridica la 8 % pe baza sistemului prevăzut în notificarea inițială (a se vedea considerentul 113).

8.2. Curse premium și curse non premium

(99) Pentru a determina costurile de interes comun (a se vedea considerentul 97), autoritățile franceze introduc o distincție între cursele premium (pe care se pot efectua pariuri ([26])) și cursele non premium (pe care nu se poate paria).

(100) În măsura în care nu se efectuează pariuri, în special pariuri online, decât pentru cursele premium, autoritățile franceze consideră că este logic să asimileze costurile de interes comun costurilor legate de organizarea curselor premium.

(101) Autoritățile franceze utilizează numărul de cai care participă la curse premium pentru a repartiza anumite costuri fixe ale societăților-mamă de curse între cursele premium și cele non premium. Repartizarea pentru fiecare societate-mamă de curse este descrisă în tabelul 2 de mai jos:

([26]) Pentru cursele premium se efectuează pariuri online, dar și pariuri offline în rețeaua de vânzări a PMU.

Tabelul 2

Numărul de cai care participă în cursele premium și non premium

	Cheval français (trap)	France Galop (galop și obstacole)
Toți caii participanți	150 822	77 304
Numărul de cai participanți la curse premium	58 112 (38,5 %)	48 027 (62 %)
Numărul de cai participanți la curse non premium	92 170 (61,5 %)	29 277 (38 %)

8.3. **Identificarea costurilor de interes comun și calcularea nivelului taxei**

8.3.1. *Identificarea costurilor de interes comun*

(102) Costurile de interes comun identificate de autoritățile franceze pe baza datelor financiare din anul 2010 sunt prezentate mai jos pe categorie de costuri:

8.3.2. *Stimulente*

(103) Stimulentele (493 de milioane EUR în 2010) constau în distribuirea de către societățile-mamă de curse a unor prime și alocații datorate crescătorilor de cai, proprietarilor și jocheilor în funcție de caii înscriși în curse de societățile de curse. Autoritățile franceze propun să integreze în costurile de interes comun stimulentele corespunzătoare curselor premium. În plus, acestea propun să se excludă primele plătite proprietarilor în cursele de galop care sunt rezervate cailor născuți sau crescuți în Franța, dând astfel curs rezervelor exprimate de Comisie cu privire la conformitatea taxei cu principiile nediscriminării și al liberei prestări a serviciilor în cazul în care primele rezervate cailor născuți sau crescuți în Franța ar fi finanțate din taxa parafiscală (a se vedea considerentele 151-156). În final, autoritățile franceze propun, prin urmare, să se rețină 321 de milioane EUR drept costuri de interes comun în această categorie (reprezentând aproximativ 65 % din totalul stimulentelor acordate de societățile-mamă de curse).

8.3.3. *Cheltuieli de organizare suportate de societățile-mamă de curse*

(104) Cheltuielile de organizare ale societăților-mamă de curse ([…] (*) EUR în 2010) corespund costurilor de funcționare a sediului, cheltuielilor cu personalul și de marketing ale acestora, costurilor de funcționare și cheltuielilor cu personalul ale hipodromurilor acestora, precum și cheltuielilor de amortizare legate de întreținerea și construcția de hipodromuri.

(105) Costurile respective nu sunt integrate de autoritățile franceze în calcularea costurilor de interes comun decât dacă pot fi imputate organizării de curse premium. Anumite costuri care, prin natura lor, nu aduc beneficii decât societăților de curse (costuri de marketing) sunt excluse în totalitate, altele, cum ar fi cheltuielile aferente sediului, fac obiectul unei repartizări bazate pe ponderea cailor care participă la curse premium. În final, autoritățile franceze rețin […] EUR (reprezentând aproximativ […] % din totalul cheltuielilor de organizare ale societăților-mamă) drept costuri de interes comun în această categorie.

8.3.4. *Cheltuieli de organizare suportate de societățile de curse din provincie*

(106) Totalul cheltuielilor suportate de cele 230 de societăți de curse din provincie pentru organizarea curselor s-a ridicat la […] EUR în 2010. Autoritățile franceze nu includ în costurile de interes comun decât […] EUR (și anume, aproximativ […] din totalul cheltuielilor de organizare suportate de societățile de curse din provincie) corespunzând cheltuielilor legate de cursele premium organizate de 49 dintre acestea.

8.3.5. *Costuri de înregistrare și difuzare a imaginilor de la curse*

(107) Societățile-mamă de curse finanțează înregistrarea și difuzarea imaginilor de la cursele premium puse în direct la dispoziția operatorilor de jocuri online. Imaginile permit, în special, să se verifice rezultatele curselor în momentul sosirii. Autoritățile franceze consideră că imaginile respective, care nu privesc decât cursele premium, aduc beneficii tuturor operatorilor de jocuri online. Într-adevăr, în lipsa acestora, s-ar constata o diminuare considerabilă a mizelor. Prin urmare, autoritățile franceze integrează costul total de înregistrare și difuzare a imaginilor de la cursele premium în calcularea costurilor de interes comun, și anume, […] EUR în 2010.

(108) În schimb, alte costuri de promovare a filierei hipice, în special prin intermediul canalelor de televiziune, nu sunt incluse în costurile de interes comun ([27]). Trebuie notat că respectivele costuri legate de înregistrarea și difuzarea imaginilor de la curse nu erau incluse în costurile de serviciu public notificate inițial.

8.3.6. *Combaterea dopajului*

(109) Combaterea dopajului, care vizează cursele premium, este un element esențial pentru organizarea unor curse de calitate și pentru a garanta integritatea operațiunilor de pariuri hipice. Prin urmare, autoritățile franceze includ totalul acestor costuri, și anume, […] EUR în 2010, în sfera costurilor de interes comun.

(*) Informații confidențiale

([27]) În special costurile care privesc emisiunea intitulată „*La minute hippique*” (minutul hipic) pe canalul France 3.

8.3.7. *Formare și acțiune socială*

(110) Totalul costurilor de formare a mâinii de lucru cu înaltă calificare destinată să lucreze în domeniul curselor hipice (driveri, jochei etc.) se ridică la […] EUR în 2010. Autoritățile franceze includ […] EUR în costurile de interes comun, ceea ce corespunde cotei-părți a curselor premium.

8.3.8. *Venituri ale societăților de curse*

(111) Veniturile proprii ale societăților de curse (de exemplu, taxele de intrare plătite de spectatori) legate de organizarea curselor ([…] EUR) sunt deduse din costurile de interes comun.

8.3.9. *Calcularea nivelului maxim al taxei*

(112) Noul sistem prevede că nivelul maxim al taxei pentru un an N se calculează împărțind costurile de interes comun pentru anul N-2 la totalul mizelor pariurilor hipice online și offline pentru anul N-2.

$$\text{Taxă (max)} = \frac{\text{cost de interes comun (anul N} - 2\ ([28]))}{\text{mize ale pariurilor hipice (anul N} - 2)}$$

(113) Aplicat la anul 2012, pe baza datelor financiare din anul 2010 (a se vedea tabelul 3 de mai jos), calculul conduce la un nivel maxim de 5,6 %, luând în considerare un total al costurilor de interes comun de 519 milioane EUR. În ceea ce privește sistemul de ajutor preconizat în notificarea inițială, acesta ar conduce la un nivel de 8 % calculat pe baza costurilor totale de 747 de milioane EUR.

Tabelul 3

Calcularea nivelului taxei pentru anul 2012

	Costuri de interes comun (2010) *(în […] EUR)*	Costuri ale serviciului public notificate (2010) *(în […] EUR)*
Stimulente	[…]	[…]
Cheltuieli de organizare ale societăților-mamă	[…]	[…]
Cheltuieli de organizare ale societăților din provincie	[…]	[…]
Înregistrarea și difuzarea imaginilor de la curse	[…]	[…] (*)
Combaterea dopajului	[…]	[…]
Formare și acțiune socială	[…]	[…]
(a) Totalul costurilor	[…]	[…]
(b) Venituri proprii ale societăților de curse	[…]	
(c = a − b) Costuri nete care trebuie finanțate	**519**	**747**
(d) Totalul mizelor pariurilor hipice offline și online	**9 286**	
(e = c/d) Nivelul corespunzător al taxei	**5,6 %**	**8 %**

(*) Costurile de înregistrare și difuzare a imaginilor de la curse nu erau integrate în calcularea costurilor de serviciu public notificate inițial.

9. **EVALUAREA MĂSURII**

(114) Astfel cum s-a subliniat la considerentul 90, prezenta decizie se limitează la a examina compatibilitatea cu piața internă a măsurii notificate de Franța în favoarea societăților de curse. Astfel cum se arată la considerentul 90, aceasta nu aduce atingere în niciun fel unei viitoare poziții a Comisiei cu privire la eventualele măsuri suplimentare în favoarea PMU sau a societăților de curse denunțate de unele părți interesate și menționate la considerentul 89.

([28]) Referința ar fi anul N-2 din motive de disponibilitate a datelor financiare necesare calculării nivelului taxei.

9.1. **Existența unui ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE**

(115) În decizia de inițiere, Comisia a concluzionat că măsura notificată constituie ajutor de stat ([29]) în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Concluzia nu a fost contestată niciodată de autoritățile franceze, care nu contestă nici calificarea drept ajutor de stat ca urmare a notificării modificate din 29 aprilie 2013.

(116) Cu toate acestea, elementele care justifică calificarea drept ajutor de stat sunt prezentate în continuare, ținând cont, de asemenea, de observațiile anumitor părți interesate.

9.1.1. *Resurse de stat*

(117) În conformitate cu practica Comisiei și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, noțiunea de resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE cuprinde toate mijloacele pecuniare pe care autoritățile publice le pot utiliza pentru a susține operatorii economici, fără a fi relevant dacă mijloacele aparțin sau nu aparțin în mod permanent patrimoniului respectivelor autorități publice. În consecință, chiar dacă sumele aferente măsurii în cauză nu sunt permanent în posesia autorităților publice, faptul că acestea rămân în mod constant sub control public și, prin urmare, la dispoziția autorităților naționale competente, este suficient pentru a le califica drept resurse de stat ([30]). De asemenea, caracterul inițial privat al resurselor nu împiedică definirea acestora drept resurse de stat în sensul dispoziției respective ([31]).

(118) Conform jurisprudenței, simplul fapt că un sistem de subvenții în favoarea anumitor operatori economici dintr-un sector dat este finanțat, integral sau parțial, prin contribuții impuse de către autoritatea publică și încasate de la operatorii economici în cauză nu este suficient pentru a înlătura caracterul de ajutor de stat al sistemului respectiv ([32]).

(119) În cazul de față, taxa pe pariurile hipice online este stabilită, cu caracter obligatoriu, de reglementarea națională (legea din 12 mai 2010) și este aplicată, prin aceeași reglementare, societăților de curse, care sunt beneficiarii măsurii. Prin urmare, aceasta este finanțată din resurse de stat.

9.1.2. *Avantaj*

(120) Măsura notificată, care alocă veniturile provenite din taxa parafiscală aplicată pariurilor hipice online finanțării unor activități care, în prezent, sunt finanțate de societățile de curse din propriile lor venituri, conferă *a priori* un avantaj economic societăților de curse. Într-adevăr, activitățile curente ale societăților de curse, cum ar fi organizarea de curse hipice, sunt astfel finanțate parțial din resurse de stat.

(121) În plus, societățile de curse sunt, de fapt, și operatori de pariuri online ca urmare a calității acestora de asociați ai PMU. În virtutea statutului său de GIE, acesta este o structură transparentă. În consecință, veniturile pe care le obține PMU din activitatea sa de efectuare de pariuri hipice sunt transferate societăților de curse, care finanțează atât dezvoltarea PMU, cât și organizarea curselor din veniturile generate de pariurile hipice. De altfel, doar societățile de curse sunt capabile să efectueze investiții importante pentru dezvoltarea activităților proprii PMU atunci când acest lucru se dovedește a fi necesar.

(122) Astfel, măsura care are scopul de a garanta societăților de curse un anumit nivel de venituri în cazul unei eventuale reduceri a activității PMU determinate de deschiderea către concurență a pieței pariurilor hipice online are drept consecință indirectă faptul că le permite acestora să protejeze și să consolideze poziția PMU pe aceeași piață.

9.1.3. *Selectivitate*

(123) În măsura în care venitul provenit din taxa parafiscală colectată de la operatorii de pariuri hipice online ar fi vărsat din nou, în principal, societăților de curse membre ale PMU, măsura este, în mod clar, selectivă.

9.1.4. *Denaturarea concurenței și afectarea schimburilor comerciale*

(124) Afectarea schimburilor comerciale și denaturarea concurenței trebuie să fie evaluate în ceea ce privește activitatea de organizare a curselor, dar și cea de efectuare de pariuri.

(125) În Comunicarea 97/C 163/03 privind presupusele ajutoare acordate societăților care organizează curse și operatorului PMU ([33]), Comisia a considerat că există o piață comunitară a pariurilor pe curse de cai, că efectuarea de pariuri pe curse de cai face obiectul unor schimburi intracomunitare și că întreprinderile care colectează aceste pariuri sunt concurente între ele.

(126) Taxa care va aduce beneficii numai societăților de curse agreate de Ministerul Agriculturii din Franța este, prin natura sa, susceptibilă a denatura concurența pe piața operatorilor de pariuri hipice și a organizării curselor pe care operează, în mod integrat, societățile de curse.

([29]) A se vedea considerentul 79 din decizia de inițiere.

([30]) Hotărârile Curții din 16 mai 2000, Franța/Ladbroke Racing și Comisia, C-83/98 P, Rec., p. I-3271, punctul 50, și din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, Rec., p. I-4397, punctul 37.

([31]) Hotărârile Tribunalului din 12 decembrie 1996, Air France/Comisia, T-358/94, Rec., p. II-2109, punctele 63-65, și din 27 septembrie 2012, Fedecom/Comisia, T-243/09, nepublicată în Repertoriu, punctul 48.

([32]) Hotărârile Curții din 22 martie 1977, Steinike & Weinlig, 78/76, Rec., p. 595, punctul 22, din 11 noiembrie 1987, Franța/Comisia, 259/85, Rec., p. 4393, punctul 23; și Hotărârea Tribunalului, Fedecom/Comisia, menționată anterior, punctul 49. În acest sens, a se vedea, de asemenea, Hotărârea Curții din 2 iulie 1974, Italia/Comisia, 173/73, Rec., p. 709, punctele 27 și 35.

([33]) Pagina 4 din Comunicarea 97/C 163/03 menționată privind cazul C-4/97 (ex NN35/93): Comunicarea Comisiei în temeiul articolului 93 alineatul (2) din tratat, adresată statelor membre și altor părți interesate, privind presupusele ajutoare pe care Franța le-ar fi acordat societăților de curse și operatorilor PMU și PMH.

(127) În plus, este util să se menționeze că Decretul nr. 2010-1314 din 2 noiembrie 2010, privind obligațiile de serviciu public care le revin societăților de curse de cai și modalitățile de intervenție a societăților-mamă ale societăților de curse, prevede că societățile de curse „mențin atractivitatea probelor franceze în raport cu probele de nivel comparabil organizate în străinătate în scopul de a încuraja participarea celor mai buni subiecți".

(128) Prin faptul că permite menținerea unui nivel ridicat al primelor ([34]), ceea ce are drept consecință fidelizarea celor mai buni cai (și evitarea, de exemplu, a vânzării acestora în străinătate), atragerea pariorilor și maximizarea veniturilor provenite din pariuri pentru societățile de curse din Franța în raport cu pariurile pe curse organizate de alte societăți de curse europene, măsura notificată de autoritățile franceze este susceptibilă a denatura concurența între societățile de curse din diferitele state membre.

(129) De asemenea, este de remarcat faptul că operatori de pariuri din alte state membre exploatează cursele de cai din Franța ([35]). Prin urmare, o măsură în favoarea societăților de curse este de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

9.2. **Compatibilitatea măsurii cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE**

(130) Comisia estimează că măsura notificată poate fi considerată ca fiind compatibilă cu piața internă în temeiul derogării prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, care autorizează „ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun".

(131) Într-adevăr, în temeiul articolului menționat, Comisia a declarat compatibile mai multe cazuri de ajutoare prin care se urmărea finanțarea, prin intermediul unei taxe aplicate întreprinderilor dintr-un sector dat, a unor activități colective efectuate în beneficiul sectorului în ansamblu, dacă măsurile respective aveau drept scop difuzarea progresului tehnic, ameliorarea calității, a competitivității și a productivității întreprinderilor și adaptarea acestora la nevoile pieței ([36]).

(132) Noul sistem notificat de autoritățile franceze îndeplinește condițiile acestei abordări: măsura constituie un ajutor pentru sectorul ecvin care aduce beneficii tuturor operatorilor de pariuri hipice online cărora li se aplică taxa. Prin urmare, punctul esențial care trebuie verificat pentru a determina compatibilitatea eventuală a ajutorului este ca toate costurile finanțate de taxă să fie de interes comun. În plus, ca urmare a legăturii strânse dintre taxa parafiscală și ajutorul acordat societăților de curse ([37]), decizia de inițiere amintea că nu putea fi evaluată compatibilitatea ajutorului fără a verifica compatibilitatea taxei cu principiul liberei prestări a serviciilor enunțat la articolul 56 din TFUE și cu principiul nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE ([38]).

(133) Conform abordării evocate la considerentul 131, Comisia consideră că măsura notificată nu intră în domeniul de aplicare a orientărilor în vigoare în prezent pentru aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, dar poate fi autorizată în mod direct pe baza acestei dispoziții din tratat. Pentru a determina dacă o măsură de ajutor este compatibilă cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, Comisia pune în balanță efectele pozitive ale măsurii (atingerea unui obiectiv de interes comun) și efectele sale potențial negative (denaturări ale schimburilor comerciale și ale concurenței) ([39]). Examinarea măsurii este efectuată în trei etape pe baza următoarelor întrebări:

1. Urmărește măsura de ajutor un obiectiv de interes comun bine definit?

2. În caz afirmativ, constituie măsura de ajutor un instrument adecvat pentru realizarea obiectivului de interes comun? În această privință, trebuie examinate următoarele întrebări:

   a) constituie ajutorul un instrument adecvat sau există alte instrumente diferite sau mai adecvate?

   b) are ajutorul un efect de stimulare?

   c) este ajutorul proporțional cu obiectivele urmărite?

([34]) De altfel, autoritățile franceze au arătat că nivelul primelor și alocațiilor distribuite în Franța era superior mediei europene.

([35]) Philippe Germond, președinte și director general al PMU, a declarat într-un articol din ziarul Les Echos că „difuzarea de către operatori de pariuri străini a unor curse franceze a înregistrat o creștere considerabilă de +20 % în 2010". De asemenea, în același articol, acesta a evocat contracte semnificative încheiate între PMU și un operator elen, precum și acordul încheiat în Belgia cu Ladbrokes privind distribuirea pariurilor sale în regim mutual.

([36]) Câteva exemple extrase din practica Comisiei: ajutorul nr. 472/2000 – taxă parafiscală aplicată în vederea finanțării acțiunilor colective întreprinse de Comitetul Interprofesional de Dezvoltare a Industriei Pielăriei, Marochinăriei și Încălțămintei (*Comité Interprofessionnel de Développement des Industries du Cuir, de la Maroquinerie et de la Chaussure*) în beneficiul sectorului. Ajutorul nr. 163/2002: taxă parafiscală aplicată pentru a finanța activitățile colective ale Biroului Național Interprofesional al Cognacului (*Bureau National Interprofessionnel du Cognac*) în beneficiul sectorului. Ajutorul nr. 496/2000: taxă parafiscală pe produsele din sectorul ceasornicăriei, al fabricării bijuteriilor, al montării pietrelor prețioase și al orfevrăriei aplicată pentru a finanța activitățile colective ale Comitetului profesional de dezvoltare a sectorului ceasornicăriei, al fabricării bijuteriilor, al montării pietrelor prețioase și al orfevrăriei (*Comité professionnel de développement de l'horlogerie, de la bijouterie; de la joaillerie et de l'orfèvrerie*) și ale Centrului tehnic al industriei ceasornicăriei (*Centre technique de l'industrie horlogère*) în favoarea sectorului.

([37]) Volumul de ajutor acordat rezultă direct din randamentul taxei.

([38]) A se vedea considerentul 57 din decizia de inițiere.

([39]) A se vedea Planul de acțiune privind ajutoarelor de stat – Ajutoare de stat mai puține și mai bine direcționate: foaie de parcurs pentru reforma ajutoarelor de stat 2005-2009, COM(2005) 107 final, alineatele (19) și (20).

3. Sunt limitate denaturarea concurenței și afectarea schimburilor comerciale astfel încât efectul global al măsurii să fie pozitiv?

9.2.1. *Obiectiv de interes comun*

(134) Repartizând în mod echitabil ponderea finanțării curselor hipice pe care sunt efectuate pariuri între diferiții operatori de pariuri hipice online, măsura permite o concurență echitabilă între operatorii respectiv pe noua piață liberalizată a pariurilor hipice online. Astfel, măsura contribuie, de asemenea, la obiectivul de liberalizare a sectorului jocurilor online în conformitate cu principiul liberei prestări a serviciilor în cadrul Uniunii enunțat la articolul 56 din TFUE.

(135) Liberalizarea jocurilor online în Franța este în conformitate cu obiectivul, prevăzut în Cartea verde a Comisiei Europene din 24 martie 2011 privind jocurile de noroc online în piața internă, de a contribui la instituirea în statele membre a unui cadru juridic pentru jocurile de noroc online care să ofere o mai mare certitudine juridică tuturor părților interesate ([40]).

(136) De asemenea, liberalizarea jocurilor online în Franța este în conformitate cu obiectivul, subliniat în Comunicarea Comisiei Europene din 23 octombrie 2012 privind jocurile de noroc online, de a contribui la instituirea, în statele membre, a unui cadru juridic pentru jocurile de noroc online care să furnizeze o mai mare claritate juridică tuturor părților interesate ([41]).

(137) În plus, măsura notificată favorizează dezvoltarea rațională a producției de ecvidee, precum și creșterea ecvideelor, ceea ce constituie, de asemenea, un obiectiv de interes comun. În considerentele Directivei 90/428/CEE a Consiliului din 26 iunie 1990 privind schimburile de cai pentru concursuri și stabilirea condițiilor de participare la aceste concursuri ([42]), Consiliul recunoaște interesul „de a asigura o dezvoltare rațională a producției de ecvidee" și reamintește „că creșterea cailor, și în special a cailor de curse, este, în general, inclusă în cadrul activităților agricole [și] că aceasta constituie o sursă de venit pentru o parte din populația agricolă".

(138) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura de ajutor notificată de autoritățile franceze urmărește obiective de interes comun bine definite.

9.2.2. *Caracterul adecvat al măsurii*

(139) O măsură de ajutor este considerată necesară și proporțională dacă reprezintă un instrument adecvat pentru îndeplinirea obiectivului de interes comun identificat, are un efect stimulator asupra beneficiarilor și nu determină o denaturare a concurenței.

([40]) Comisia Europeană, Cartea verde privind jocurile de noroc online în piața internă, COM(2011) 128 final, p. 7.

([41]) Comisia Europeană, Către un cadru european global pentru jocurile de noroc online, COM(2012) 596, pagina 4.

([42]) JO L 224, 18.8.1990, p. 60–61.

9.2.3. *Ajutorul este un instrument adecvat*

(140) Guvernul francez a decis să liberalizeze piața pariurilor hipice online. Înaintea liberalizării, cursele hipice erau finanțate aproape exclusiv din venituri generate de organizarea de pariuri hipice de către societățile de curse prin intermediul PMU. Măsura de ajutor are scopul de a repartiza cheltuielile de finanțare a curselor hipice între toți operatorii abilitați să ofere pariuri hipice online pe piața franceză. În consecință, măsura este pe deplin capabilă să asigure o concurență echitabilă între operatorii de pariuri hipice, împiedicând concurenții PMU să obțină cote din piața pariurilor online fără a contribui la costurile de organizare a curselor hipice. Astfel, măsura garantează perenitatea curselor hipice și efectele pozitive ale acestora asupra sectorului creșterii cailor și asupra întregii filiere ecvine.

(141) În Cartea verde privind jocurile de noroc online în piața internă din 24 martie 2011, Comisia menționează că „o caracteristică specifică a curselor de cai în comparație cu alte sporturi este că acestea reprezintă o atracție în primul rând pentru jucători. Astfel, viabilitatea lor depinde, mai mult decât în cazul altor evenimente sportive, de reinvestirea în această activitate a unei proporții suficiente din veniturile din jocuri de noroc" ([43]).

(142) Având în vedere elementele de mai sus, măsura notificată de autoritățile franceze se dovedește adecvată în vederea atingerii obiectivului de garantare a perenității curselor hipice și de asigurare a unei concurențe echitabile pe noua piață liberalizată a pariurilor hipice online.

9.2.4. *Efectul de stimulare al ajutorului*

(143) În lipsa măsurii, dezvoltarea concurenței în sectorul pariurilor hipice ar avea drept consecință pe termen lung o diminuare a resurselor societăților de curse, ceea ce ar conduce la o reducere a dimensiunilor sectorului și chiar la dispariția acestuia.

(144) Ținând cont de faptul că activitățile societăților de curse sunt finanțate din veniturile provenite din pariurile hipice, măsura de ajutor are un efect direct asupra comportamentului societăților de curse, stimulându-le să mențină și să își dezvolte activitățile de organizare a curselor hipice.

9.2.5. *Proporționalitatea ajutorului*

(145) Măsura de ajutor are scopul de a asigura o finanțare echilibrată între operatorii de pariuri hipice a costurilor legate în mod direct de organizarea curselor premium. Mecanismul de calcul al nivelului taxei garantează că suma totală colectată din pariurile hipice online și, implicit, a ajutorului acordat societăților de curse nu poate depăși valoarea totală a costurilor de interes comun.

([43]) Cartea verde a Comisiei Europene din 24 martie 2011 privind jocurile de noroc online în piața internă [COM(2011) 128 final], a se vedea pagina 35.

(146) Toate celelalte costuri ale societăților de curse rămân astfel în sarcina acestora, fie că este vorba despre finanțarea curselor non premium sau despre costuri care pot aduce beneficii operatorului PMU, însă nu și celorlalți operatori de pariuri hipice.

(147) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că măsura de ajutor îndeplinește criteriul de proporționalitate.

9.2.6. *Efectele asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale între statele membre*

(148) Dacă nu ar fi proporțional, ajutorul în favoarea societăților de curse ar putea ridica obstacole în calea concurenței între operatorii de curse hipice europeni. Întrucât măsura este proporțională (a se vedea considerentele 145-147), riscul ca aceasta să avantajeze în mod disproporționat societățile de curse este eliminat.

(149) În plus, ar putea fi constatate anumite efecte negative ale ajutorului asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale între statele membre dacă s-ar dovedi că modul de finanțare a acestuia, în speță taxa aplicată pariurilor hipice online, ar contraveni principiului liberei prestări a serviciilor enunțat la articolul 56 din TFUE și principiului nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE. Pe baza analizei de mai jos, Comisia concluzionează că astfel de efecte negative sunt absente. De fapt, măsura considerată în ansamblul său este pro-concurențială, în sensul că aceasta asigură o concurență echitabilă între operatorii de pariuri hipice online.

9.2.7. *Compatibilitatea taxei cu principiul liberei prestări a serviciilor și al nediscriminării*

(150) Comisia a identificat trei niveluri posibile de discriminare și de obstrucționare a principiului liberei prestări a serviciilor, descrise mai jos, în măsura notificată inițial. Autoritățile franceze au oferit răspunsuri pentru fiecare dintre riscurile identificate de Comisie, modificând sistemul prevăzut în notificarea inițială sau completându-l cu angajamente suficiente.

9.2.8. *Discriminare privind alocarea anumitor prime*

(151) Comisia a considerat că este problematic ca primele acordate crescătorilor sau proprietarilor să fie finanțate din taxă în situația în care acestea ar trebui să fie rezervate unor cai născuți și crescuți în Franța (acesta era cazul pentru cursele de galop). Astfel, operatorii europeni care nu sunt stabiliți în Franța ar plăti taxa pentru a permite finanțarea unor prime de care beneficiază exclusiv crescătorii și proprietarii de cai născuți și crescuți în Franța.

(152) Pentru a elimina dificultatea menționată la considerentul precedent, autoritățile franceze au exclus din calculul costurilor comune care trebuie finanțate din taxă toate primele care sunt rezervate cailor născuți și crescuți în Franța (a se vedea considerentul 103).

9.2.9. *Discriminare între operatorii de pariuri hipice în ceea ce privește beneficiile obținute din taxă*

(153) Taxa care, în fapt, organizează un transfer între concurenții operatorului PMU și societățile de curse care desfășoară, de asemenea, activități de pariuri online ar fi discriminatorie dacă ar finanța costuri care aduc mai multe beneficii societăților de curse și PMU decât celorlalți operatori de pariuri.

(154) Comisia consideră că riscul de discriminare între operatorii de pariuri hipice în ceea ce privește beneficiile obținute din taxă este neutralizat în cazul în care costurile finanțate sunt de interes comun pentru toți operatorii de pariuri hipice.

(155) Cu toate acestea, Comisia consideră, de asemenea, că, în măsura în care costurile de interes comun tind să evolueze, este necesar ca această evoluție, care rezultă, în principal, din opțiunile efectuate de societățile de curse, în special în ceea ce privește stimulentele, să fie monitorizată prin controale. Trebuie să se evite ca societățile de curse să fie tentate să crească în mod necorespunzător stimulentele în cazul în care costul acestora este suportat parțial de concurenții PMU, cărora li s-ar aplica, astfel, o taxă cu un nivel mai ridicat.

(156) Pentru a elimina acest risc și a acorda garanții că evoluția costurilor de interes comun va rămâne rezonabilă, autoritățile franceze s-au angajat să mențină următoarele măsuri de control:

— efectuarea unui control strict al societăților de curse, prin intermediul controlului financiar pe care îl exercită statul, în special, Ministerul Agriculturii și Ministerul Economiei și Finanțelor, asupra finanțelor tuturor societăților de curse în temeiul Decretului nr. 97-456 din 5 mai 1997 privind societățile care organizează curse de cai și pariurile mutuale, titlul V, intitulat „*Controlul financiar*”.

— controlul reglementar exercitat de Curtea de Conturi privind toți beneficiarii de taxe parafiscale.

(157) Comisia consideră că modalitățile de control de mai sus vor permite autorităților franceze să garanteze că evoluția costurilor de interes comun va rămâne la un nivel rezonabil și nu va mări beneficiile pe care societățile de curse le obțin din aplicarea taxei. Evoluția costurilor de interes comun va fi, de asemenea, verificată de Comisie pe baza raportului privind punerea în aplicare care va fi furnizat de autoritățile franceze (a se vedea considerentul 94).

9.2.10. *Discriminare între operatorii de pariuri hipice în ceea ce privește obligația de plăti taxa*

(158) Este necesar să se reamintească faptul că PMU este deținătorul unui monopol de exploatare a pariurilor hipice offline și că, în această calitate, beneficiază, de asemenea, de cursele premium, fără a fi însă supus

obligației de a plăti taxa parafiscală. Comisia consideră că este important să se acorde asigurări că veniturile care provin din monopolul PMU asupra pariurilor hipice offline contribuie la finanțarea curselor premium la fel ca veniturile operatorilor de pariuri hipice online, inclusiv cele ale PMU.

(159) Autoritățile franceze consideră că neutralitatea între pariurile offline și pariurile online este garantată deoarece:

— veniturile din monopolul PMU vărsate filierei ecvine se stabilesc la un nivel structural net superior redevenței fiscale prevăzute pe pariurile hipice online. Într-adevăr, rata de recuperare a veniturilor de către filieră observată în anii 2011 și 2012, în temeiul legii din 2010, este de aproape 10 % din mize (raport privind profitul net al PMU obținut din mizele pariurilor hipice offline). Nivelul de 10 % este net superior nivelului taxei aplicate pariurilor hipice online, care este de 5,6 %.

— societățile de curse gestionate de consiliul de administrație al PMU, în special, societățile-mamă de curse care reprezintă 40 % din voturi au, de asemenea, interesul ca contribuția PMU care definește nivelul lor de resurse pentru anul în cauză să nu scadă, cu atât mai mult cu cât orice diminuare a contribuției PMU ar avea impact nu numai asupra organizării curselor premium, ci și asupra organizării curselor non premium care sunt finanțate exclusiv pe baza veniturilor vărsate de către PMU filierei ecvine.

(160) Cu toate acestea, autoritățile franceze și-au luat angajamentul de a solicita operatorului PMU, prin intermediul reprezentanților statului care sunt membri în consiliul de administrație al PMU și care reprezintă 40 % din voturi, să verse, în fiecare an, filierei ecvine un procent din mizele pariurilor hipice offline ale PMU care să fie mai mare sau egal cu nivelul taxei parafiscale pe pariurile hipice online.

(161) În cazul în care PMU ar prezenta un buget care prevede o rată de recuperare a veniturilor de către filieră inferioară nivelului taxei parafiscale pe pariurile online și dacă societățile de curse ar aproba un astfel de buget punând, astfel, în minoritate reprezentanții statului în cadrul consiliului de administrație al PMU, autoritățile franceze se angajează ca miniștrii competenți să își exercite dreptul de a respinge bugetul în conformitate cu articolul 33 din Decretul nr. 97-456 din 5 mai 1997 privind societățile de curse de cai și pariul mutual reprodus mai jos: „Bugetul societăților de curse și al organismelor comune menționate la punctul I din articolul 12 [dintre care PMU] și modificările care i se aduc pe parcurs nu devin executorii decât după aprobarea de către autoritățile definite la articolul 34 de mai jos. Se consideră că această aprobare este dobândită în cazul în care autoritățile nu răspund în termen de o lună de la primirea documentelor. Atunci când nicio decizie nu a fost adoptată înainte de începerea exercițiului fiscal, nu se poate realiza nicio cheltuială de investiție, iar cheltuielile de funcționare prevăzute în bugetul precedent pot fi reevaluate, micșorate cu 5 % până la aprobarea proiectului de buget”.

(162) Comisia apreciază că neutralitatea taxei între pariurile offline și pariurile online poate fi considerată ca fiind garantată de angajamentele de mai sus ale autorităților franceze, ținând cont, de asemenea, de relațiile speciale dintre PMU, societățile de curse și stat. Acest aspect va fi, de asemenea, verificat de către Comisie pe baza raportului privind punerea în aplicare care va fi furnizat de autoritățile franceze (a se vedea considerentul 94).

(163) Pe baza analizei de mai sus, Comisia concluzionează că taxa care finanțează măsura de ajutor acordată societăților de curse este compatibilă cu principiul liberei prestări a serviciilor și cu principiul nediscriminării. Prin urmare, modul de finanțare a măsurii nu este de natură să altereze condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. În consecință, Comisia consideră că măsura este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

10. **CONCLUZIE**

(164) Comisia consideră că măsura de ajutor notificată astfel cum a fost modificată constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(165) Cu toate acestea, Comisia consideră că ajutorul îndeplinește condițiile necesare pentru a fi considerat compatibil cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(166) În special, Comisia consideră că modificările aduse de Franța modului de finanțare a ajutorului permit garantarea conformității taxei cu principiul liberei prestări a serviciilor enunțat la articolul 56 din TFUE și cu principiul nediscriminării enunțat la articolul 110 din TFUE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pe care Franța intenționează să îl pună în aplicare în favoarea societăților de curse este compatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

În consecință, punerea în aplicare a ajutorului în cauză este autorizată.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Franceze.

Adoptată la Bruxelles, 19 iunie 2013.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte